

Dicitur unde quasi conconmāter se habet amicitia ad beatitudinem perfectam. **S**imiliter dicitur est de ipsa ad perfectionem beatitudinis. **E**t circa hoc queritur octo. **P**rimo utrum homo possit esse qui beatitudinis. **S**ecundo utrum unus homo possit esse alio beatorum. **T**ercio utrum quis possit esse in hac vita beatus. **Q**uarto utrum beatitudo habitata possit amitti. **Q**uinto utrum homo per sua naturalia possit acquirere beatitudinem. **S**exto utrum homo consequatur beatitudinem per actionem alicuius superioris creaturæ. **S**eptimo utrum requiratur opera hominis aliquid ad hoc quod homo beatitudinem consequatur a deo. **O**ctavo utrum omnis homo appetat beatitudinem.

Ad hoc sic proceditur. **V**idetur quod homo beatitudinem adipisci non possit. **S**ic enim natura rationalis est super sensible ita natura intellectualis est super rationalem ut patet in libro de divinis nominibus multis locis. **S**icut autem naturalia que habent naturam sensibilem non possunt pervenire ad finem rationalis nature. **E**t nec homo qui est rationalis nature potest pervenire ad finem intellectualis nature que est beatitudo. **P**ro beatitudo vera consistit in visione dei que est veritas pura. **S**icut homini est naturaliter ut veritate intueatur in rebus materialibus. **U**nde species intelligibiles in fantasmatibus intelliguntur ut dicitur in libro de anima. **E**t non potest ad beatitudinem pervenire. **P**ro beatitudo consistit in ad perfectionem summum boni. **S**ed aliquis non potest pervenire ad summum bonum nisi transscendat media. **C**um ergo inter deum et naturam humanam media sit natura angelica quam homo transcendere non potest. **V**idetur quod non possit beatitudinem adipisci.

Sed contra est quod dicitur in psalmo. **B**eatus homo quem tu erudieris dominus. **R**espondeo dominum quod beatitudo non consistit in perfectione perfecti boni. **Q**uia quod est capax perfecti boni potest ad beatitudinem pervenire. **Q**uia autem homo perfecti boni habet capax ex hoc apparet quod eius intellectus apprehendit perfectum et perfecti bonum et eius voluntas appetit illud. **E**t ideo homo potest beatitudinem adipisci. **A**pparet etiam ex hoc quod homo est capax visionis divine essentie sic in primo habitu est in qua quidem visione perfecta hominis beatitudinem consistit dixerimus.

Ad hoc dicitur quod aliter excedit natura rationalis sensitiva et aliter intellectualis rationalis. **N**atura enim rationalis excedit sensitivam quantum ad agnoscere obiectum. **Q**uia sensus nullo modo potest agnoscere visibile cuius ratio est agnoscere. **S**ed in intellectualis natura excedit rationale quantum ad modum cognoscendi eadem intelligibile veritate. **N**am intellectualis natura statim apprehendit veritatem ad quam rationalis natura per inquisitionem rationis pervenit ut ex hoc que in primo dicitur fuit. **E**t ideo ad id quod intellectus apprehendit ratio per quedam motum pervenit. **U**n rationalis natura consequi potest beatitudinem que est perfectio intellectualis nature tamen alio modo quam angelus. **N**am angelus cõsecutus fuit eam statim post principium sue creature. **H**omo autem per rationem ad ipsam pervenit. **S**ed natura sensitiva ad hoc finem nullo modo pervenit potest.

Ad hoc dicitur quod homini secundum statum prius vite est naturalis modus cognoscendi veritatem intelligibilem per fantasmatum. **S**ed post huius vite statum habet alium modum naturaliter ut in primo dicitur.

Ad hoc dicitur quod homo non potest transcendere angelos gradu nature ut supra

turaliter sit et superior potest tamen eos transcendere per operationem intellectus divini intelligit aliquid super angelos esse quod homines beatificati quod cum perfectione consequuntur.

Dicitur hoc sic proceditur. **V**idetur quod perfectus beatus erit. **V**idetur quod unus homo alio non possit esse beatorum. **B**eatitudo enim est primum virtutis ut philosophus dicit in primo ethicorum. **S**ed per operationibus virtutum omnibus equalis merces redditur. **D**icitur enim matthei. **E**t omnes qui operati sunt in vinea acceperunt singulos denarios. **Q**uia ut dicit gregorius equalis eterne vite retributione sortiti sunt. **E**t unus non erit alio beatorum. **P**ro beatitudo est summum bonum si summo bono non potest aliquid esse maius. **E**t beatitudinem unius hominis non potest esse alia maior beatitudo. **P**ro beatitudo cum sit perfectum et sufficientes bonum desiderium hominis quietat. **S**ed non quietatur desiderium nisi aliquid bonum deest quod suppleri possit. **E**t non poterit esse aliquid aliud maius bonum. **E**t vel hoc non est beatus vel si beatus est non potest alia maior beatitudo esse.

Sed contra est quod dicitur in libro xliiij. in domo patris mei mansiones multe sunt per quas ut ait dicitur dicitur merito dignitates intelliguntur in vita eterna. **D**ignitates enim vite eterne que per merito datur est ipsa beatitudo. **E**t sunt diversi gradus beatitudinis non omnium est equalis beatitudo.

Respondeo. **N**ihilominus dicitur hoc super dicitur est in ratione beatitudinis duo includitur quod ipse beatus voluntarius qui est summum bonum et ad perfectionem vel fructum ipsius boni. **Q**uanti ergo ad ipsum bonum quod est beatitudo dimissio obiecti. **E**t causa non potest esse una beatitudo alia maior quod non est nisi unum summum bonum scilicet deus cuius fructus est homines sunt beati. **S**ed quantum ad ad perfectionem boni vel fructum potest aliquis alio esse beatorum. **Q**uia quanto magis homo fructum ratione beatorum est contingit aliquem perfectius frui deo quam alium ex eo quod est melius dispositus vel ordinatus ad eius fructum. **E**t sic homo potest aliquis alio beatorum esse.

Ad hoc dicitur quod veritas denarii signat veritatem beatitudinis ex parte obiecti. **S**ed diversitas mansionum signat diversitatem beatitudinis secundum diversum gradum fructus.

Ad hoc dicitur quod beatitudo dicitur esse summum bonum in quantum est summum bonum perfecta possessio sive fructus.

Ad hoc dicitur quod nulli beato deest aliquid bonum desiderandum cum habeat ipsum bonum in quantum est bonum omnia bonum ut ait dicitur. **S**ed dicitur aliquis homo beatorum ex diversitate eius de bono principate. **A**dditio autem aliorum bonorum non auget beatitudinem. **V**n autem dicitur in v. corinthios. **Q**ui est et alia novum non apparet illa beatorum. **S**ed per te solus.

Dicitur hoc sic proceditur. **V**idetur quod beatus licet beatus non possit in hac vita haberi. **D**icitur enim in psalmo. **B**eatus in immaculata via. **Q**uia in libro de. **S**ed autem in hac vita contingit. **E**t aliquis in hac vita potest esse beatus. **P**ro imperfecta perfectione summum bonum non amittit rationem beatitudinis. **A**lioquin unus non esset alio beatorum. **S**ed in hac vita homines potest participare summum bonum agnoscere deo et amare deum licet imperfecte. **E**t homo in hac vita potest esse beatus. **P**ro quod a pluribus dicitur non potest esse totaliter falsum. **V**idetur enim naturale esse quod in pluribus est natura autem non tota aliter dicitur. **S**ed plures ponunt beatitudinem in hac vita ut patet in libro psalms. **B**eatitudinem dixerunt plures cuius hec sunt scilicet prius vite bona. **E**t aliquis potest esse in hac vita beatus. **S**ed contra est quod dicitur in libro xliiij. **H**omo natus de matre. **B**ea. **V**itæ. **M**eriti. **H**omo beatitudo excludit